

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK

Belföldre, Jugoszláviába, Lengyelországba és Ausztriába	
Egy évre	50 Kő
Hat hónapra	25 Kő
Három hónapra	13 Kő
Magyarország-Franciaország	63 Kő
Egyéb külföldre	75 Kő

TELEFON SZÁM: 98

BARS

közművelődési és társadalmi hetilap

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava
 číslo: 25448/III. a 1925
 Felvevő postahivatal: LEVICE

Ára: 1.— Kő

Hirdetések: Díjszabás szerint
 Gyakori hirdetők és a velünk összeköttetésben levő hirdetői: árendáért megvételre részeseülnek

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők
 Kéziratok vissza nem adódnak
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik: Minden vasárnap reggel
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Szülői panaszok

A lévai állami polgári iskola szülői testülete szerdán tartott ülésén két panaszt hallottunk. Az egyik azt kifogásolja, hogy a párhuzamos szlovák és magyar osztályokkal bíró polgári iskolában vegyes a szülői társulat és nem engedik meg azt, hogy a szülői társulat magyar tagjai külön testületben tömörüljenek s külön a szlovák szülők és csupán az olyan ügyekben, amelyekben az iskola összes növendékei általánosságban vannak érdekelve: tartassanak együttes üléseket.

A magyar szülők megállapítják, hogy az elválasztást nem nacionalista, nem sovén elgondolásból kívánják, csupán időkimélessé szempontjából. A kétnyelvű s bizony elég hosszadalmas előadások sok időt vesznek igénybe. Egyformán áll ez mind a szlovák, mind a magyar szülőkre. Gyakran pedig nem is azt mondják a magyar szülőknél ezeken az üléseken, amit a szlovákokhoz intéznek, így nincs célja és értelme annak, hogy állandóan együttes üléseket tartassanak.

Nem lehet azt mondani, hogy a magyar szülőknél ez az állásfoglalása csupán üres okvetetlenkedés lenne, mert hiszen a lévai magyarság már régen bebizonyította minden készségét a békés együttélésre, a közös munkálkodásra, egymás kulturájának illő megbecsülésére, így tehát az olyan kívánságot, amely tisztára csak gyakorlati célokat szolgál: a tanügyi hatóságnak teljesítenie kell. Azt mondják, hogy a tilalom a tanfelügyelőségtől származik, a magyar szülők tehát a felsőbb tanügyi fórum elé terjesztették panaszukat. Valóban érthető, hogy a vegyes szülői értekezleten megjelenő vidéki szülőknél a kétnyelvű tárgyalás hosszadalmassága miatt kell lemaradni a vonatról. És ez úgy megtörténik a szlovák, mint a magyar szülőkkal.

A másik panaszt pedig a német nyelv tanításának a magyar osztályokban történt beszüntetése miatt emelték. Az iskola igazgatója azzal kísérlete megvédeni azt a tanügyi fórumot, amely ezt az intézkedést most évközben kiadta mondván: a német nyelvet eddig csak úgy taníthatták, hogy ő a kevésbé fontos tantárgyak tanításai idejéből valamit a német nyelvre lecsipelt. De hát

Schubert Tódor komáromi serlegbeszéde

Vasárnap Komáromban fényes ünnepség keretében leplezték le Jókai Mór szobrát. Léva város korszorját Antal Gyula polgármester, a Kaszinót dr. Kmoskó Béla elnök helyezte a szobor talapzatára. Az ünnepélyen Léváról részt vett még Schubert Tódor a Lévai Kaszinó igazgatója és a SzMKE elnöke, Darkó István a gáramvölgyi SzMKE fiókok és Koperniczky Kornél a JKT képviselője is.

Az ünnepély után a Kulturpalota nagyszobájában kétszázteretűs díszbéd volt, amelyen megjelent Országh József országos elnök is. Itt hangzott el az ünnepség második kiemelkedő eseménye, a Jókai-serlegbeszéd, amelyet Schubert Tódor mondott.

— Még fülünkben csengenek a mai nagy ünnepünk szónokának, dr. Jankovics Marcellnak csak az imént elhangzott gyönyörű szavai, — kezdte szónoklatát Schubert Tódor, — népünk nagy mesemondójáról Jókai Mórról és szemünkkel ott látjuk az áldozatos küzdelemből érbeöntött alakját a legülsőbb etükéjé, a legragyogóbb fantáziájú s a legegyszerűbb nyelvű magyar írónak s most itt állok a szent névvel megszentelt serleg előtt az ünnepi lakomán, hogy megilletődök, de lelkesült szívvel teljesítem a reám bízott megtisztelő feladatot és szójak Ösökhöz.

— A mai apokaliptikus idők folyton tornyosuló hullámai között, — mondotta ezután a szónok többek között, — amikor világszerre a szerencsétlenség, a megnevelés, a viszály és a gyűlölet mellett a legkíméletlenebb önzés és hatalmi gőg őrzi orszáit, különösen szükségünk van arra, hogy meghalljuk a tanulságokat, amelyek nemcsak Jókainak életművéből, de egész történelmünkünk kacsengenek. Meg kell értenünk mindnyájunknak, hogy nagy nemzeti szerencsétlenségeink mindegyikét saját bűneink idézték elő és viszont minden felemelkedésünkhez nagy nemzeti erőneink segítettek hozzá. Elfogulatlanul, minden előítéllettel mentesen meg kell látnunk és ki kell emelnünk történelmünknek, hagyományainknak azokat az időálló, életmásképző és gazdagító értékeit, amelyek az európai szellemmel kapcsolják össze magyarságunkat. Magyarunk kell lennünk és európaiak. Hogy a szó legnehezebb értelmében ezek lehessünk és ezzel fennmaradásunkat biztosíthassuk, nem szabad megelégednünk azzal, hogy nagyjainknak csupán szobrokat emelünk, hanem műveiknek és így az egész magyar történelem tanulmányozásával és megismertetésével ki kell alakítanunk a magyar társadalom minden rétegében a legfelsőbből a legalsóbbig az igazi magyar nemzeti öntudatot.

— Ez pedig csak akkor lesz lehetséges, ha a kisebbségi magyar intelligencia tudására ébred történelmi hivatásának. Ha megéri ez a magyar intelligencia, hogy az ő

helyzeti adottságai, műveltsége, szaktudása nemcsak előnyt jelentenek számára, ami egyéni céljaira szabadon kihasználhatja, de felelősségteljes kötelezettségeket is ró rá sorstársaival szemben; ha ez az intelligencia nemcsak akkor ismeri meg a falusi földműves és a városi iparost vagy munkást, amikor annak van rá szüksége: ha minden magyar férfi és nő igaz örömmel és testvéri szeretettel fogja nézni sorstestvérei boldogulását, előmenetelét és azt minden eszközzel elősegíteni igyekszik; ha ez az intelligencia jövedelmelettel foglalkozása mellett időt és fáradságot fog venni magának, hogy megismerje népének számbeli erejét, elhelyezkedését, művelődési, gazdasági és szociális viszonyait. Ha problémáit saját gondolataival fogja felismerni és azokkal elfogultság nélkül és az igazságos megoldásra való törekvéssel fog foglalkozni. Ha teljes mértékben átérzi, hogy egy ugyanazon nemzetnek vagyunk gyermekei, akiknek nem osztályozni, hanem egyesíteni; nem ítélni, de egymást szeretni, megbecsülni és segíteni kell.

— Ha a kisebbségi magyar intelligencia erre az erkölcsi magaslatra fog felemelkedni és több jószágra, több igazságra és több szeretetre fogja nevelni egymást, de nem féres szavakkal, hanem élő érzésekkel, főleg pedig példaadással, akkor beszélhetünk egy nemzeti öntudattal bíró osztattal és egységes magyar társadalomról, amelynek egyformán tagja a falusi gazda és mezőgazdasági munkás, a városi kereskedő, iparos és munkás, csakugy, mint a szellemi pályákon működők serege. Az ilyen egységes a termelő munka közösségében összeforrott szíveknek sorstestvéri szeretetében gyökerezik és megintathatatlán. Csak egy ilyen társadalom tagjai lehetnek egymással szemben bizalommal, lelki és szellemi vezérei iránt tökéletesen fegyelműzettek és tantoríthatatlanok. Ennek a társadalomnak minden tagja érezni fogja, hogy boldogulása a kisebbségi kollektívum boldogulásával van a legszorosabban összekötve; saját egyéni érdekeit nem fogja oly eszközökkel szolgálalni, melyekkel a kisebbségi társadalom közös nagy érdekeit károsítaná. Be fogja látni, hogy nem mindegy, hogy milyen iskolába jár a gyermek és hogy nincs az a fáradság, kelléketlenség és anyagi áldozat, amelynek meghozatala elég lenne saját iskoláinak érdekében.

— Tudni fogja, hogy nem elég a kisebbségi magyar gyermek számára az anyagi érvényesülés eszközeinek megszerzése az iskolában, hanem ezen felül is van valami, ami az egész életet át vezérli szövétné, ami nélkül nem lehet a földön emberhez méltó élet, ami független ennek a világnak hatalmasságaitól, ami önmagával szemben parancsoló, embertársai részére szolgáló: a

akkor miként lehet az, hogy pl. az ipolyvási polgáriban mégis tanítják a német nyelvet a magyar osztályokban?

A lévai magyar szülők tiltakoznak ezen intézkedés ellen, mert azt gondolják, hogy ezzel az intézkedéssel gyermekeiket kulturális fejlődésében megakarják rövidíteni.

Akciójuk természetesen nem az iskola igazgatója ellen irányul, hanem a felsőbb helyről jövő intézkedések ellen s azért a szülői értekezlet kimondta, hogy a német nyelv tanításának beszüntetése miatt panaszt emel a referátusnál és hasonló állástoglalásra kéri fel a város közgyűlést is.

a vallásos hit hangjain zendül ez a költészet, a Juhász Gyula mindig inkább testetlenné váló, tenög lelke. A „tápai Krisztus” c. versében a szárnyatképpent költészet már szinte elhagyta a megszenvredett földet is és elfoglalta a helyét a csillagok között:

— Az ország után függ s a földre néz,
Arcán szelíd mosoly a szenvedés,
A falu népet nezi csöndesen,
Amint ballagva munkából megyen.
Az ősi népet, mely az ősi föld
Zsellére csak és várja az időt,
Mikor saját portáján ur leszen,
Mikor az élet neki is terem.
A magyar Krisztus, a falusi szent,
Hiszen nekik is megváltást jelen.
Olyan testvéri áldással tekint
Feléjük és biztatja hivatit.
Feje fölött a nyárfa is magyar,
A fecske is és egy a zivatar,
Mely őt paskolja és a falut veri
És folyton buzgó őt szent sebei
Nem a magyarság sorsát hirdetik?
És ki segít már, ha ő sem segít.

Igy jutott el Juhász Gyula, szintén a nyugatnemzedék oszloptartó tagja, a latin klasszicizmustól a magyar föld terhes válogásain keresztül a társadalmi lét magyar alapkérségig. Ez a megrázó végező akkord a díszheróniában vergődő embert is abba a tisztalényű magasba emelte, amelybe a költő emelkedett. A magyar költészségnek még egy utolsó felcsattanása, — még egy végső díszszonáns akkord, az öngyilkos testi halál — és a szellem megszabadult, megtisztult és csiszolt fényben kezdett csillogni. Odalépett Kosztolányi Dezső mellé, aki szerencsésében, kívánatosabban, példát mutatásban testesíti meg a magyar szellemi erő földi harcat. Bemutatja a győzhetőséget, az élet értékes tartalmának bele illeszkedését a forma külső, terít edényébe. De mindkét költő arra oktathat bennünket, hogy helyünk van a nap alatt, hogy a szellem ereje attör minden korlátot és a legnagyobb biztatás a számunkra, hogy vezérölj zseliemeink magyar és európai létünk utjain valóban eligazítanak bennünket.

gebbek lettek azóta, hogy az emlékezetes barátságatlan kalandokon átestek és ismét emberek lettek az emberek között.

* * *

A kíváncsiság érzetével, mosolygva helyezkedünk el az asztalok mellett. De csakhamar elnehezdedt a szivek, amint szólásra emelkedett Schubert Tódor, hogy elmondja a megnyitó beszédet.

Schubert Tódor legsősorban is hálát mondott az Istennek, hogy a jelenlevőket hazaszigetelte a nagy világégből, majd megható, kegyeletes szavakkal áldozott a világháború és a hadifogság áldozatainak, akiknek nagyrésze a világ minden táján szétszórva nyugszik. Majd azt a fasult lelkiállapotot ismertette, amely a katonákat a fogságbaesés első idejében elfogta. A gyermekkori olvasmányok hatása alatt feltámadt bennük a borzalmas emlékezés Szibériára és rettenetes olombányaira. Azután a hadifoglyok lelki átalakulását festette meg. Jött a tépelődések kora, majd a befelé fordulás ideje. Akarva nem akarva meg kellett ismerkedniök egy eddig méz ismeretlen idegennel: önmagukkal! Találkoztak a legnagyobb emberi gonoszszaggal, de az egyszerű emberek ciondálatos szívcságával is megismerkedtek. De a hadifogság sem mult el minden értelem nélkül. A szenvedés tisztító tüze átjárta a lelkeket, milyen szép volna, ha hátsa maradandó lenne. A mai őszajóvetel vagy értelmű a szónok abban látja, hogyha az átélit közös szenvedés kifejlesztén bennük a nemes értelemben volt szolidaritás érzését, több jóságra és szeretetre nevelnr. A mély beyomást keltő beszédet lelkes taps fogadta s a beszéd alatt sok könnyen morzsolgat szét a szemekben.

* * *

Ezután Bartha Mór volt hadifogoly rendezésében alkalomszerű montázs került bemutatásra, amely a hadifogolyélet minden szomorú lelki gyötrődését és vágyódását plasztikusan vetítette elénk. A montázs kitűnő szereplői Bartha Mór (konferálás és hadifogoly énekek egykori hadifogoly szerzőktől), Pataky Gitta, a hadirokkant Miklóssy Béni (szavaltató) és Agárdy Zsigmond (hadifogságban írt két versének bemutatásával), nagyon meghatótták a hallgatóságot. A zongorkíséretet Novotny Józsefné látta el igen szépen.

* * *

Mindez nagyon nehezé tette a sziveket, de amikor Sarai Kálmán zenekarával rázendített a hadifogságban tanult vidám orosz dalokra, a hangulat csakhamar megváltozott és a fogolyélet vidámabb emlékei kerekedtek felül, az egykori foglyok orosz tárcokat jártak és felhangzottak a magyarok ajkán a mélabus orosz dalok. Az asztalra orosz sütemények: bulki, pirosnyik került és a csajhoz rendelkezésre állt a kipiátok és aki megkívánta, még igazi orosz vutkit is ihatott.

* * *

Ez az est ugy hatott, mint egy éles sikoly a háború borzalmi ellen, de csak a jelenlevőkre hatott, akikben mindez átít emlékeket ébresztett fel. De ennek a találkozásnak nagyobb jelentőségét is kell adni: össze kell gyűjteni a háborús és a hadifogoly emlékeket és a lévai muzeumban egy háborús osztályt létesíteni belőle, sőt minden volt hadifogolyt lelkelene irai emlékeit és azt egybegyűjtve szintén a muzeumban elhelyezni, okulásul az utókor számára.

Ky.

VANNAK EMBEREK . . .

Vannak emberek csendes álmodók
Hogyha szenvednek is, sose panaszokod,
Csak ugy járnak köztünk álmodó szemekkel
Tele van a lelkük gyönyörű szinekkel
Mindent megbocsájto, örök szeretettel.

FARKASNÉ SIPOSS ERZSI.

Jövöre felépül Léván a modern uj uszoda

Az Osvetovoy Sbor (járásí közművelődési testület) a napokban tartott ülésén Daák József mérnök beterveztette az építendő új uszoda terveit. Eszerint a medence nagysága 65×25 méter lesz (a mai csak 21×18 méter.) A nemuszók részére 25×15 méter rész fog rendelkezésre állni a medencéből.

A vasbetonból készült medence hosszúsága lehetővé teszi a vízisportversenyek rendezését. A medence kerete 50 cm. magasságban betonból készült kerettel lesz el látva és etasszerűen kiképezve, ezáltal versenyek alkalomával lehetővé válik ülőhelyek létesítése, ami stadionszerűvé teszi. A medencében elhelyezett készülék a víz felszínén összegyűlt szennyet állandóan fogja vezetni és a vizet egyforma magasságban fogja tartani. Három ugródeszka (rambulin) lesz, kettő egyméteres magasságban, egy pedig három méternyire a víz tükre felett. A trambulín alatt 3 méteres víz áll az ugrók részére. A vizet ezentul is a Perce fogja szögálatni, azzal a különbséggel, hogy most egy 16 méter szélességű kavics és homok tisztító fog keresztül menni. Ezenfelül még a víz fertőtlenítéséről is gondoskodva lesz. A kabinok számát negyvenre tervezik, fele részben nők s fele részben férfiak számára.

Ezek az igényesebb közönség részére luxus kabinok lesznek, de több egyszerűbb kabin lesz olcsóbb árban, ezekben vetközni és öltözni lehet és a ruhákra szekrények állnak majd rendelkezésre. A legolcsóbb módszer pedig egy közös ruhatár lesz.

Kisgyermeknek részére külön bazén van tervezve 30—80 cm. mélységű vízzel és két önműködő zuhannyal. Az esti fürdőszék 14 kétkaru nagy villamos kandeláber lesz megvilágítva, este bármédig lehet fürödni.

A fürdővel kapcsolatban nagyobb vendéglőt is terveznek, kerthelyiséggel, filagóriákkal és zenepavilonnal.

A terv szerint mindez 600 000 K-ba fog kerülni, erre kiállításba van helyezve az országos hivatali nagyobb szubvenció, másrészt pedig városi hozzájárulás, egyrészt pedig az Osv. Sbor a saját vagyonából fedezi.

A terv szerint az építést kora tavasszal megkezdik, hogy nyárra már készen legyen. Az új uszoda a Hslastó helyén lesz. Az új uszoda építésének leglelkesebb lendítője dr. Zsófiák András közigazgatási főtanácsos. aki e kérdést szívügyévé tette s akinek Léva közönsége igazán hálás lehet, hogyha ez a nagyszabású terv valóra válik.

VOLT HADIFOGLYOK ELSŐ TALÁLKOZÓJA LÉVÁN

— Szervezzük meg a hadifogolyemlékek muzeumát —

Egy régen itt kísértő szép tervet valósítottak meg a volt hadifoglyok találkozóinak megrendezésével, amely november hó 27-én, este a Keresztény Munkás Egyesületben folyt le. Mintegy kétszáz vendég jelent meg a volt hadifoglyok családtagjaikkal s barátaiakkal együtt.

A vacsorán résztvett egykori hadifoglyokon kívül még több is van Léván, de ugy hallottuk, hogy egy bizonyos célokat kitűző társaság ellenpropagandát indított a találkozó ellen, de az az ellenpropaganda ellenére is igen szépen sikerült.

Az est mondhatnók demokratikusabb volt, mint a világháború és jóval demokratikusabb, mint a fogolytábor. Volt tiszték és legényeségi álománybeliek itt egy fedél alatt, egyforma vacsorával az asztalon . . . De ez a vacsora jobban izelt, nem csak azért, mert hazai ismert izek rejtőztek a másásban, a kolbászban vagy a töltött káposztában, no meg a borocskában, de a legjobb iz

mégis csak attól nyerte a vacsora, hogy hiányzott belőle az orosz fogolytáborok ismert „fűszere,” a negajka, a kozákok veste-delmes korbácsa, amely a regei, vagy esti „povjerka”-nál bizony gyakran lecsapott a szegény hadifoglyra, hogyha a tábor lakóinak összesszámolásánál csak egy kissé is elkéselt volt. A hadifogoly, hogyha a konyhánál nem jelent meg pontosan, nem kapott ebédet, vagy vacsorát. Ebben a szombatesti lévai „fogolytáborban”, bármikor is jöhetett a hadifogoly: minden szemrehányás nélkül kapott vacsorát, hogyha a pénztárnál megváltotta a jegyét.

Az is jó volt, hogy a pénztárnál nem torzonborz muszákok ültek, hanem bajtársak, volt hadifoglyok. De mindezen jószágok mellett meg kell emlékezni arról a kellemetlen érzésről is, ami a vacsorán elfogta a jelenlevőket. Nevezetesen annak a tudata, hogy mindanyian mintegy husz esztendővel öre-

KÜLÖNFÉLÉK

Társadalmi naptár

December 6-án jótékonycélu Mikulás vásár és Karácsonyi bazár a zárda tornatermében a Női Mária Kongregáció rendezésében.

Dec. 5-én. A Kereskedelmi és Magánalkalmazottak lévai csoportja 5 órakor tartja teadélutánját Denk étteremben. Hevessy jazz.

December 26-án A Keresztény Munkás Egyesület teastétele.

December 31. A Lévai Nőegylet műsoros szilveszteri estje a Városi színházban az árva-ház javára.

.....

— **NÉPMŰVELŐ ELŐADÁS.** A Lévai Jiráai Magyar Közművelődési Testület előadásorozata első részének befejezése gyanánt — a szerdai ünnep miatt kivételesen — kedden, 1. hó 7-én nyolc órai kezdettel rendez népművelő estét. Tunyogi Csöpő András, a losonci ref. teológia előadója, az erdélyi magyar lelkiségről és Narancsik Imre szentén teológia előadó, akit már jól ismer Léva közönsége, a szlovenszói magyar lélekről tart előadást. Besléptidő nincs, csupán a költségekhez kér némi hozzájárulást a rendezőség.

— **ÁRVANAPOT RENDEZ** a kiskoszmályi árvaház december 8-án, szerdán a lévai ref. egyház tanácstermében reggel 9 órai kezdettel, melyre minden érdeklődőt szeretettel vár. Ugyanekkor lesz a bazár megnyitása is, amelyen az árvaházi gyermekek által készített kézimunkák és játékok kerülnek eladásra. A bazár szombat estig lesz nyitva. Délután 2 órai kezdettel a kiskoszmályi árvák fognak előadást tartani. Kérjük a közönség szíves támogatását. Rendezőség.

— **Lelkészválasztás Garamszentgyörgyön.** A garamszentgyörgyi ref. egyház a szülőfalujába Martosra távozott Vecsey Viktor lelkész helyébe Szudy Nándor lévai segédlelkéssé választotta meg egyhanguan. A szentgyörgyi egyház választása kiválóan képzett, fiatal és tevékeny lelkészre esett, aki bizonyára eredményes munkát fog végezni egyházközségében. Vecsey Viktoról, aki kilenc évig lelkészkedett Szentgyörgyön, ünnepélyesen vett búcsút az egyházközség.

— **Bélyeggyűjtők értekezlete.** Tisztelettel értesítjük az összes bélyeggyűjtőket (filatelistákat), hogy december 14-én este 8 órakor megbeszélés céljából a Denk-szálloda kistermében megjelenni szíveskedjenek. Az előkészítő bizottság.

— **Léva város tanácsa** 1. hó 2-án tartott ülésén a városi villamos telep kérdelmére elhatározta, hogy a város háza épületében egy elárúsító helyiséget bocsájt rendelkezésére. Az országos hivatal vizsgói technikai ügyosztálynak kiküldöttje a Podluzsánka patak szabályozási tervével kapcsolatban megjelent Léván. Ez a kiküldött megállapította a helyszínen, hogy a Podluzsánka szabályozását mindaddig nem lehet keresztül vinni, amíg a város szabályozási terve el nem készül. Ugyanis a Podluzsánka mentén még sok beépítetlen terület van s így a jövőendő utcák színvonala is ismeretlen, ilyen körülmények között pedig nem tanácsos egy patak medrét szabályozás alá venni. (A város szabályozási terv mintegy 4—5 év múlva készülhet el.) A tanács elhatározta, hogy a város által segélyezett szegényeket a karácsonyi alkalmából fa és burgonya ajándékban fogja részesíteni. A segélyezendőket összeírása a jövő héten történik. Bejelentette az előadó, hogy Weisz Jakab szociáldemokrata-párti városi képviselőtestületi és tanács tag ezen tisztogéről lemondott. A lemondást a tanács tudomásul vette. Utódját a párt fogja bedelegálni.

— **POSTASZOLGÁLAT** a decemberi és januári ünnepek alatt a postahivatal közlése szerint: December 8 és 19-én a posta, távírda és telefonál ünnepi szolgálat lesz. Küldemények csak a helyi kerületben kézbesítettek. December 24-én postaszolgálat a felek részére 8—13 óráig. Csomagküldemények délután is kézbesítettek. A telefon és távírda szolgálat rendszer. December 25-én és január 1-én vasárnap, január 6-án pedig ünnepi szolgálat lesz.

— **Iparosok új szervezete.** Vasárnap alakult meg a Kereskedők és Kisiparosok Országos Szövetségének lévai csoportja az ioarokörben. Az alakuló gyűlésen mintegy 60—70 érdeklődő vett részt. Bažovský Rudolf zolyomi iparos a központ képviseletében ismertette a szövetség célját. A betervezett alapszabálytervezet elfogadása után megválasztották az ideiglenes vezetőséget: elnök Vida János, alelnök Link Barnát, pénztáros Sebo Antal, jegyző Lánosz János, ellenőr Prachár István. Nyolctagú választmány: Csuvára László, Widder Jenő, Koprád István, Czibuka Samu, Gráner Gyula Deutsch István, Bartal István és Nagy Béla.

— **Eljegyzés.** Dr. László László ügyvéd, eljegyezte Horváth Gyöngyit Ujbányán. M. k. é. h.

— **Garamvölgyével** foglalkozott a M. A. K. A prágai Magyar Akadémikusok Köre szabdegyetemének a heti előadására meghívták a Bars hasábjairól is ismert ujbarni Veress Vilmost, aki az „Egyékes Garam völgyéről” című mostanában befejezett művéből olvasott fel egyes részleteket. A felolvasást másnap este vita követte. A MAK vezetősége a felolvasás határa alatt elhatározta, hogy a felolvasást legközelebb a maga részéről is megindítja. Veress Vilmos egyébként a MAK felhívására életét is ismertette előadásában és a MAK tagjai több versét és novelláját olvasták fel. Veressnek az Egyékes Garam völgyéről írott munkáját legközelebb mi is ismertetni fogjuk és részleteket közlünk belőle.

— **A Lévai Kaszinó hangversenye.** Loosz József hegédművész, Hubay Jenő tanítványa és Reiter Márta zongoraművész — mindketten kassaiak — vasárnap este hangversenyeztek a lévai Kaszinóban. Loosz lévai hangversenye a nagy siker jegyében állt. Tartini-Hubay „Ödögtrüia” szonátáját, Erast hegédversenyt, Lalo Spányi szimfóniáját, Beethoven F-dúr románcát és Sarasate Zigeunerweisen című kompozícióját játszotta. A hatalmas műsort mindvégig kitűnő technikával, csillogó, amellet meg tónussal bírta. Elmélyed a zenében és mindenütt híven megörzi a zeneszerző stílusát. Az utóbbi időben, különösen prágai és budapesti rádiószereplése óta, erősen fejlődött Loosz József. Reiter Márta megértő kísérője volt és mint szólista Liszt E-dúr Polonaise-jével ért el nagy hatást. A közönség a két művészt melegen ünnepelte, akik ráadásul honorálták a tapsokat. A fiatal hegédművész szép ígérete a szlovenszói magyar művészetnek.

— **Vallásos-est.** A Protestáns Leánykör ma este 6 órai kezdettel a ref. egyház tanácstermében 3 felvonásos szindarabbal egybekötött vallásosestélyt rendez. Színe kerül: Mancika. Ifjúsági szindarab 3 felvonásban. Személyek: Takács Mancika, varróleány Váczy Jolán, öz. Takácsné, édesanyja Víz Jolán, Pista, fia Nagy László, Kállay Andor, földbírtokos Víz István, felesége Konecz Jolán, Margit, leányuk Pekarik Gizella, Vali, leányuk Ördög Lili, Ráday Zoltán Bottlik József, Gaálné Váradai Bözsi. A jótékonycéllra való tekintettel minél nagyobb számban való megjelenést kér a rendezőség.

— **Manifesztációs gyűlés.** A lévai kereskedelmi és magánalkalmazottak egységes szövetségének lévai csoportja ma, vasárnap délelőtt fel 11 órakor a munkásokon (Kohárty úc) nagytérben kari ügyek érdekében, manifesztációs gyűlést tart. (Bkdt.)

— **Szülői értekezlet.** A lévai áll. polg. iskola szülői társulata Birocs József elnök vezetésével szerdán délután értekezletet tartott. Növendékek szlovák és magyar nyelvű szereplése után Mosko Pál szaktanító szlovák nyelven és Szobry Endre magyar nyelven tartott előadást nevelésügyi kérdésekről. Általános helyeslés mellett megállapította, hogy a keresztény kultúra alapján és a tekintély biztosításával lehet csak eredményes nevelést elérni. A szülő és a tanító feltétlen tekintélye a gyermek előtt az alapja minden nevelésnek. Miklóssy Béla a szülői részéről kifogásolta azt, hogy a tanév elején a diákokkal megvárosították a tankönyveket és a német nyelv tanítását a magyar osztályokban most váratlanul beszüntették. Hromada János igazgató azt a felvilágosítást adta erre, hogy a felsőbb tanügyi hatóság azért szüntette azt be, mert a tanterv szerint csak egy élő nyelvet szabad tanítani: a szlovákban ez az egy élő nyelv a német, míg a magyar osztályokban a szlovák. A felszólító erre azt a megjegyzést tette, hogy egyszer így az is megtörténhet, hogy a tanfolyamon egy rendelettel megszüntetik pl. a gépirást, csupán azért, hogy megcsonkítsák a magyar osztályok tananyagát s a magyar gyermekeket ezáltal a szlovák osztályokba kényszerítsék. A szülői társulat panaszelt emel az intézkedés ellen. Cernák Gyula városbíróhelyettes javaslatára a várost is felkéri az akció támogatására. Hromada igazgató ezután a kulturális kérdéseivel foglalkozott. Általános helyesléssel találkozott az a terv, hogy két-féle kulturális van szükség: 1. olyan, amely az alsóbbfokú növendékeknek alkalmas és 2. olyan, amely a felsőbbfokúknak magasabb igényeit is alkalmas kielégíteni. A jelenlegi rendszer oktatásügyi tekintetből nem elegendő és mivel ez a megállapítás nem mai kelteű, azért sürgős megoldást kíván. (Az iskolarádióval is ez volt a helyzet és ott már két részre osztották: alsó és felsőfokra. Mivel az oktatási kérdése nagy jelentőségű, ezért a kettősítésnél szükséges munkálatot megoldásának kérdésével foglalkozni kell az elemi iskolák igazgatóságainak és az érdekelte iskolásoknak. A szerk.) Hromada igazgató ezután a karácsonyi szociális akció kérdésével foglalkozott és javaslatára az értekezlet az iskola akciójára 500 koronát szavazott meg s ezután kisebb jelentőségű kérdésekkel foglalkozott.

— **GYÁSZHIR.** Boób József közismert lévai iparos, tereghatárú munkás életének 62. évében, november 29-én váratlanul elhunyt. Boób József este hazatért s az udvarán egy megdült rozsavesszót felakart emelni, amidőn lehajolt, összeült fogta el, összeesett. Nyomban oroszok hívták hozzá, de az orvosi beavatkozás már nem tudta megmenteni és az életerősnek látszó, dorák férfi csakhamar kiszorult. Gyászvers öte meg. Boób József sok szenvedésen ment keresztül, hosszú ideig orosz hadifogságban volt, ahol meglehetősen bajtársnak mutatkozott. Amikor hazatért, már fiát nem találta életben és felesége is csakhamar meghalt. A megboldogult lelkesen munkálkodott a társadalmi egyesületekben, iskolásokban és hosszabb ideig tagja volt a városi képviselőtestületnek is a keresztényszocialista párt mandátumával. A csizmadia ipartársulatnak is elnöke volt hosszabb időn keresztül. Temetése nagy részvét közepette ment végbe. A Lévai Dalárda férfikarának megható gyászzenekari emeltek a temetési szertartást. Halálát leánya, Mariška, férjzett Turpinszky Józsefné és a rokonság gyászolja.

— **Az SK Lovics tagjainak és barátainak figyelmébe.** Az SK Lovics tagjainak és barátainak disznótoros vacsoráján egybekötött társas összejövetele december 7-én 19 órai kezdettel a Pisch-étteremben lesz. Jelentkezni lehet Ambro Gyula egyesületi titkárnál vagy a vendéglőnél.

— **Életunt katona.** Sztanko József lévai származású újonc, aki Zólyomban a 26. gyalogezredben szolgált, Léva és Kálna között a vonat elé vetette magát, amely halálra tépte. Öngyilkosságának okát nem tudják, levelet nem hagyott hátra. Léván temették el katonai pompával.

Kiadó két szoba, konyha, nagy üvegezett verandával, Masaryk utcában. Bővebbet a kiadóban.

Élő dunai halakra a karácsonyi ünnepekre tisztelettel kérem szíves előjegyzésüket Lachky Levice. 1188

Kitűnő istállótrágya (mintegy 300 méter-mázsa) eladó az árva ház gazdaságában Kiskoszmályon, 1190

Üzlethelyiség kiadó Frasch Béla autó és gépjavitó, Simor utca-sarkon. 1191

Kiadó szoba, konyha Ady utca 9. szám Kazló László. 1195

Tanuló divatáru szakmába felvétetik. Jelentkezni lehet: Fried Gyula Léva. 1196

Vadászkutya eladó. Káka 64. sz. 1197

Telek eladó 3.000 Ké. Érdeklődni Belcsák sor 12. 1199

Vennék tíz mázsa nyers nemes fűz-vesszőt, árajánlatot árjézzel kérek. Mária Janeková Nová-Baña, sklenná huta 1200

Egyes színű *Borsalino és Hükel* kalapokat beszerzési áron alul 40-50 Ké-vel kiárusítjuk. Frasch József és Fia, Stefánik utca 10. sz. 1201

Kiadó 1 szoba konyhás lakás, Ujtelepen (III.) Mikszáth u. 27. sz. 1204

Auto, elutazás miatt sürgősen eladó, kis Tatra, kéthengeres, ugyanott fél hálószoba butor olcsón eladó. III. utca 10. 1205

REUMA?
Igyon csak **HERVEA** *TEÁT,*
mely gyorsan és tartósan segít.
Kapható minden gyógyszerárban. Díjmentes próbacsomagot küld Hervea, Prága II. 853/26.

December a gyümölcs-fák törzsápolásának hava

Holló Géza
okleveles kertész, Léva, Csepreghy utca. - Városi faiskola a Lövölde mellett.

Gyümölcsöset szakszerűen rendbehozza !!!

Ugyanitt I. osztályu gyümölcsfák, szőlőoltványok és bokorórszák kaphatók.

OCCASIO
az eddiginél sokkal nagyobb és tetemesen olcsóbb árakban december 1-én vette kezdetét
BLUMENTHAL
női divatüzletében, Léván.

Írógépek egy egész életre!

A TÖKÉLETES **Mercedes**
„Selekta” kis írógép tabulátorral nélkülözhetővé teszi a nagy irodai gépeket, felülmúlja az eddigi kis írógépeket! Kapható részletre is!

Klein-Sornedo

Mercedes

Vételkötelezettség nélkül bemutatjuk! — Elavult régi írógépét becsereéljük!

„HERMES-BABY”

Svájci gyártmány! Aktatáskában hordozható! Nagysága: 28x28 cm és 6 cm magas. Súlyja tokkal: 3 és fél kg. — Az összes gyártmányu írógépeket jótállással szállítjuk! Kedvező részletfizetés minden gépre! — Tekintse meg!

Nyitrai és Társánál, Léván

APOLLO HANGOS MOZGÓ

HETI MŰSORA:

Legolcsóbb szórakozás a jó mozi!

December hó 5-én, vasárnap 2 és 4 órákor
Néphelyárrakkal nagy népeleadás! — Willy Forst zseniális rendezésű nagyfilm. Főszerepekben: Pola Negri, Albrecht Schönhals, Hans Reimann. — E film közkívánatra van műsoron!

MAZÚRKA

December hó 5-én, vasárnap este 6 és 8 órákor
Bemutató világláger! Eggerth Márta és férje Jan Kiepura legjobb énekespár egy filmben, mely élmény és attrakció Giacomo Puccini híres „Bohémek” című operája nyomán és Robert Stolz új kompozícióival. Rendezte: Bolváry G.

A bohémek varázsa

Egyedülálló filmmű a legkiválóbb szereplőkkel: Paul Kemp, Lizzi Holzschuh, Theo Linga, Richard Romanosky és Oskar Sima.

December hó 6-án, hétfőn este 8 órákor
December hó 7-én, kedden este 8 órákor
December hó 8-án, szerdán 6 és este 8 órákor

Bemutató világsiker a legjobb bécsi filmművész gárdával. Hubert Marischka rendezése, Robert Stolz gyönyörű keringői, hallgatói, édes-bus dalai. Mesés tájfelvételek. Főszerepekben: Leo Slezák, Lizzi Holzschuh, Hans Holt és Annie Rosar.

Az utolsó konflis

A nagyvárosi konflis, a mai modern kor tűnő alakja, vádolja a sorsot, mivel nincsen tekintettel sem a mult tradíciójára, sem a dicsőségére.

December hó 8-án, délután 2 és 4 órákor
Népeleadás! Filléres helyárrakon premier filmet nézhet! Izgalmas, idegfelesztő amerikai kow-boyfilm! Főszerepekben: John Wayne, Sally Blake és a híres „Rex” csodáló.

VESZÉLYES NYOMON ...

December hó 9-én, csütörtökön este 8 órákor
December hó 10-én, pénteken este 8 órákor
December hó 11-én, szombaton este 8 órákor
November hó 12-én, vasárnap 6 és 8 órákor

Orosz tárgyú nagy film, Tolstoj Leo hasonnevű regényének rendkívüli feldolgozása.

Az éj lángokban

Nagykiállítású film, szabad, merész emberek szerelmének és feltékenységének különleges megörökítése. A regény megkoszorúzott szerzőjéhez méltó feldolgozás. — Főszerepekben: Victor Francen, Gaby Morlay, Georg Rigaud, Dorat Mich. PARAMOUNT HIRADÓ!

Irodának, orvosi rendelőnek alkalmas két nagy utcai szoba verandaival a város központjában kiadó. Cim a kiadóban.

Modern 2 szobás lakás, egyedülálló, kiadó. Érdeklődni: Mángorló-köz 14.

Csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Ugyanott jó állapotban lévő Meteor kályha és egy Nickel kirkat állvány eladó. Schöller utca 19. 1177

2 szoba konyhás lakás azonnal kiadó. özv. Wilhelménél Szepesi u. 21. 1183

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK

mélyen leszállított árakban

BOLEMAN
GYÓGYSZERTÁRRAL
SZEMBEN.

Steiner Testvérek

órás és ékszerészek, Léván.

SZÉPIRODALMI MŰVEK

nagy választékban kaphatók:

NYITRAI ÉS TSA cégnél.

Mikulás

is ott vesz ajándékba

RADIOT,

ahová bizalma viszi!

Most vegyen vagy cseréljen radiot

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

legrégibb radio áruházában Léván (Alapított: 1881.), akkor résztvesz, mint 1,000.000-ik előfizető a nagy díjtombolán és sorsjátékon! — Minden vevőnk kap sorsjegyet! — Ingyen juthat radiohoz **ingyen** és egyéb értékes nyeremény tárgyakhoz.

Legrégibb szaküzlet! Legnagyobb tapasztalat! Állandó nagy választék!

His Master's gramofonok és lemezek!

Vadászati és halászati cikkek nagy választékban!

Lőpor és robbantószer áruda!

JAWA Autó-moto Service!

Az összes gyártmányu kerékpárok állandóan raktáron!

BAROSKA J. LEVICE BENEŠ UTCA 3.

TELEFON : 130.

December hó 6-án, hétfőn este 8 órákor
December hó 7-én, kedden este 8 órákor
Szlovák nagyfilm!

ALKONYAT GYETVÁN

(Egy anya vallomása)

A szlovenszkói föld, szlovenszkói emberek drámája! Fősz.: Andrej Bagar, M. Sýkorová, Š. Figura, L. Jakubčový.

KÖVETKEZŐ MŰSORUNK:

ÉVFORDULÓ

Vitéz Miklós magyarul beszélő gyönyörű drámája, Nádor Mihály zenéjével. Jobb és szebb, mint az „Aranyember”! Fősz.: Páger Antal, Gordon Zita, Rádai Imre, Rajnai Gábor és Komár J.

Bemutató: December 8—9—10—11—12.

Ma d. u. 2—4 órákor nagy népeleadás
Szerellemmel vádolkak

G. Fröhlich, Bulla Elma, Halmay Tibor gyönyörű filmje, mely Budapesten és Velencében játszódik le.

Ma d. e. fél 11-kor, este 6 és 8 órákor
Szovjet filmbemutató! Zseniális hadvezér, az orosz történelem legendás-hírű alakja.

Poležajev professzor
(Balti hajósok delegátusa)